

تفسیر توالی پاراژنتیکی رسوبات آواری و کربناته سازند آیتامیر در

نامیه بزنگان- شمال شرق محوضه رسوبی کپه داغ

راهله عقیقی^{۱*}، سید رضا موسوی حرمی^۲، اسداله محبوبی^۳، محمد خانه باد^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رسوب شناسی و سنگ شناسی رسوبی، گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد

Raheleh_aghghi@yahoo.com

۲- استاد، گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد Harami2004@yahoo.com

۳- استاد، گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد Amahboobi2001@yahoo.com

۴- استادیار، گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد Mkhanehbad@um.ac.ir

چکیده:

به منظور شناسایی فرایندهای دیاژنزی و تفسیر توالی پاراژنتیکی سازند آیتامیر (آلبین- سنومانین)، برش های آرتنج و قرقره واقع در ناحیه بزنگان- شمال شرق محوضه رسوبی کپه داغ مورد مطالعه قرار گرفته اند. این سازند از ماسه سنگ، شیل، سیلتستون و چند افق پرفسیل تشکیل شده است. بر اساس مطالعات پتروگرافی فرایندهای دیاژنتیکی در ماسه سنگ ها شامل فشردگی مکانیکی و شیمیایی، سیمانی شدن (کلسیت و اکسید آهن)، دگرسانی، انحلال و جانشینی، گلاکونیتی شدن، آشفستگی زیستی، شکستگی و پیریتی شدن است. فرایندهای دیاژنتیکی در رسوبات کربناته شامل میکریتی شدن، فشردگی، سیمانی شدن، انحلال، گلاکونیتی شدن، بورینگ، شکستگی، نئومورفیسم و پیریتی شدن است. این فرایندها طی ۳ مرحله ائوژنز، مزوژنز و تلوژنز بر روی سنگ های آواری و کربناته سازند آیتامیر تاثیر گذار بوده است.

واژه های کلیدی: توالی پاراژنتیکی، آیتامیر، آواری، کربناته، کپه داغ

مقدمه:

حوضه رسوبی کپه داغ پس از برخورد صفحه ایران و توران در تریاس میانی تشکیل شده است (Alavi et al., 1997). در آلبین و سنومانین رسوبات هیبریدی سازند آیتامیر در آبهای کم عمق در اثر افت سطح آب دریا از خاور تا باختر حوضه کپه داغ بر جای گذاشته شده است. مرز زیرین این سازند با سازند سنگانه به صورت تدریجی و مرز بالایی با سازند آب دراز به صورت پیوسته است (افشار حرب، ۱۳۷۳). به منظور بررسی توالی پاراژنتیکی سازند آیتامیر دو برش چینه شناسی آرتنج و قرقره در شمال شرق حوضه رسوبی کپه داغ برداشت شده و مورد بررسی قرار گرفته است (شکل ۱). برش روستای آرتنج با ضخامت ۳۵۰ متر در عرض جغرافیایی $36^{\circ} 20' 12''$ شمالی و طول جغرافیایی $60^{\circ} 22' 47''$ شرقی و برش روستای قرقره با ضخامت ۱۷۴ متر در عرض جغرافیایی $36^{\circ} 31' 04''$ شمالی و طول جغرافیایی $60^{\circ} 15' 36''$ شرقی واقع شده اند. امید است تا این داده ها بتواند در تفسیر تاریخچه دفن رسوبات مشابه در مقیاس محلی و ناحیه ای مفید واقع شوند.